

עין משפט‏^ע‏^ג‏^ב‏^א‏
גַּר מִצוּרָה

בג א מ״י פ״ז מהל' אסורי ביאה הל' יד:
בב ב מ״י שם הל' יח:
בג ג ד מ״י פ״ח שם הל' א סנה לאוין קפא טוש״ע אה״ע סימן ו

ספ׳ ח:

בז ה מ״י פ״ד מהל' אסורי מנבח הל' יח:

בז ו מ״י פ״א מהל' נערה בתולה הל' ו
ופ״ז מהלכות אסורי ביאה

הל' טו טז:

בח ז מ״י פ״ט מהל' אסורי ביאה הל' ג
טוש״ע אה״ע סימן ג ספ׳ יב:

בח ח מ״י שם פ״ז הל' טו טז ופ״א מהלכות נערה בתולה הלכה ו:

תוספות ישנים

הבא על אחותו ומשני משעת העראה הוא דפגמה איפטר ליה מקטלא ממונא לא משלם עד גמר ביאה ופירש בקונטרס דאין משלם קנס עד גמר ביאה שיש שם השרת בתולים ומפרש ר"ת וריב"א דודאי משלם קנס אהעראה ושללא כדרכה אע"ג דאין משיר בתולים והתם דוקא קאמר דלא משלם עד גמר ביאה משום

דמעיקרא קס ל'י בדרכה מיניה דיתן להזילה בנפשו והא דנקט התם כגון שבא עליה שלא כדרכה וחזר וצא עליה בכדרכה הוה מצי למינקט וחזר וצא עליה שלא כדרכה כיון דחייב קנס אשללא כדרכה ועוד מזינו למימר דאע"ג דיש קנס בשלא כדרכה בהעראה אין קנס לפי שלא נתרמה

העראה להיות כגמר ביאה לענין קנס דהא לעריות וחיבי לאוין וחיבי עשה ואשה לצעלה ויצמה מזכרית קראי לעיל (דף נה.) לרבות הערלה וכן משמע מתוך הך דשמעתין דאי יש קנס בהעראה הוה ליה לשנויי כגון שלא עשה אלא נשיקה ונשיקה אינו משיר בתולים כדמשמע בפרק בן סורר (סנהדרין דף עג: ושם) וא"ת ואי אין קנס בהעראה היחך איש מתחייב קנס למאן דאמר הערלה זו הכנסת עטרה דבהכנסת עטרה הוא משיר בתוליה כדמוכח בבן סורר (ג"ו שם) ואז היא כבר בעולה ורחמנא אמר בתולה ולא בעולה וי"ל דהכי חייב רחמנא הואיל ובעילה זו נעשית בעולה אע"ג דלא מתחיל חיוב קנס עד אח"כ דאי לא תימא הכי למה ליה למכתב הערלה כלל לילך הערה מנערה המאורסה בכל העריות דאיתקוש כולם להדדי כדאמר' בריש פירקין (דף נה.) ובערה המאורסה ע"כ מייחייב בהעראה דאי בגמר ביאה כבר השיר בתוליה דבהכנסת עטרה ורחמנא אמר בתולה ולא בעולה כדדרשינן בפ' ד' מיתות (סנהדרין סו:) אלא ע"כ אפי' לא מחייב אלא עד גמר ביאה כיון דביצאה זו נעשית בעולה חייב רחמנא אצל קשה אי

א"כ מאי פריך בבן סורר הניחא למ"ד הערה זו נשיקה אלא למאן דאמר הערלה זו הכנסת עטרה מאי איכא למימר הא לנדידה גמי אחי שפיר דהא לא מחייב קנס בהכנסת עטרה אלא בגמר ביאה אלא

הא מני ר' מאיר. אע"ג דלר' מאיר חייבי לאוין וכריתות בני קנס דרב גופיה מוקי מתמיתין דריש אלו נערות (פסכות דף כט.) כרבי מאיר הכא לאו מקנס ממעט להו אלא לענין שאין ראויה לקיימה דקתני גמי סיפא באלו נערות (שם לט.) אס לא היתה ראויה לבא בישראל אינו ראוי לקיימה שנאמר ולו תהיה לאשה באשה הראויה לו תימה דהתם (דף מ.) פריך עלה ולימי עשה ולידחי לא תעשה ומאי פריך שאני הכא דגלי קרא וי"ל דפריך הכי וימיני עשה וכי תימא שאני הכא דגלי קרא אס כן נגמר מהכא בכל מקום דלא דחי א"נ פריך דלא הוה ליה לאוקמי קרא בחייבי לאוין אלא בחייבי כריתות דוקא דהוה אמינא שמותר לקיימה הואיל ואיתרבו לקנס מהבתולות ומנערות בריש אלו נערות (שם דף כט:) דקראי משתמעי דהיכא דאיכא קנס איכא נישואין אצל בחייבי לאוין נימא דאחי עשה ודחי לא תעשה אצל קשה דמשני היכא אמרינן דדחי כגון מילה בצרעת אצל הכא אי אמרה לא בעינא ליה מי אחימה לעשה כלל א"כ למה לי קרא למעוטי שלא ישאנה ונראה לר"י דהכא לאו מיתורא קדריש אלא הכי פירושו ולו תהיה לאשה באשה הראויה לו פרט לאלמנה משום דדרשינן באלו נערות (שם דף לה.) תהיה מדעתה וכיון דבעינן אשה הראויה לו דלא חשיב עשה דהא אי אמרה לא בעינא ליה מי אחימה לעשה כלל ודמשני היכא אמרינן דדחי לא תעשה אצל הכא אי אמרה לא בעינא ליה מי אחימה לעשה כלל א"כ לא תעשה דלא מסיק אדעתיה דלא אחי עשה ודחי לא תעשה אלא כגון מילה בצרעת כו' א"נ מעיקרא ס"ד דכפי' דמיימורא קא דריש: **וְרַב דַּאֲמֵר בְּרַבִּי אֶלְעָזָר**. לא סביר רב כרבי אלעזר דהא רב ושמואל דאמרי תרוייהו בוגרת ומוכת עץ לא ישא ורבי אלעזר מכשיר בוגרת אלא הכי קאמר דרב דאמר לרבי אלעזר נבעלה שלא כדרכה פסולה לכהונה כיון דמכשיר בוגרת וליה לא סבירא ליה והשתא ניחא דפריך אי כר' אלעזר מאי איריא משום בעולה מיפוק ליה דהויא זונה דהא אמר רבי אלעזר פנוי כו' ואי אליבא דנפשיה קאמר מאי פריך דאטו משום דסבר לה כר' אלעזר בחדא סבר לה כותיה בכל מיני דאין שני הדברים הללו תלוין זה בזה דמה ענין זה אצל זה ועוד דעל כרחק לא סבר כותיה בזה דאמר פנוי הבא על הפנויה עשאה זונה מדפריך ארז בסמוך ובהא אמר רב עמרם דאין הלכה כר' אלעזר ובסוף פ"ק דכתובות (דף טו. ושם) גבי מיתוקא שנאנסה פסיק לשם כר' יוסי דמכשיר והיכי הוה מכשיר אפילו בתרי רובי אי סבר פנוי הבא על הפנויה עשאה זונה ודוחק לומר דלא אנטריך לפסוק אלא לבא עליה לשום אישות אלא אליבא דר' אלעזר קאמר וליה לא סבירא ליה: **שְׁנַיִם וְאֶא אַרְבַּעַה**. וא"ת ומהיכא מיסק אדעתיה למיסק דאנטריך קא למעוטי וי"ל דסלקא דעתך לאסור משום דאיתקוש וכי תימא אס אימא דמיני גמי אסור לכבוד רחמנא אתנן ומחיר כלב וזווה א"כ הוה אמינא דכל חד לחוד שרי ומיהו ^(ט) למאן דאמר (ב"מ נד: ובשאר דוכתי) משמע שניהם כאחד ומשמע אחד בפני עצמו עד שיפוטו לך הכתוב יחדו ה"ל למכתב הכי ובפ' כל האסורין (תמורה דף ל: ושם) מהאי דרשא דשנים ולא ד' נפקא לן דאין זנות לבהמה:

הבא על יבמתו פרק ששי יבמות

הא מני ר"מ. דאמר בתוליה עד שיהו כל בתוליה קיימין פרט לבוגרת ואייתר ליה בבתוליה למעוטי בעולה שלא כדרכה דשריא: **ורב דאמר**. פסולה כרבי אלעזר דאמר לעיל בתוליה מקצת בתולים לרביי בוגרת ואחא בבתוליה למעוטי בעולה שלא כדרכה כלעיל: **דהויא לה זונה**. ואפי' לכהן הדינא אסורה: **דהא אמר**

רבי אלעזר כו'. לקמן בפירקין (דף סא:): **איסור זונה לויא.** דילפינן לקמן בשמעתין אין זנות לבהמה: אי זונה לא הויא. א"כ לאו ביאה היא ואפי' לכהן גדול תשתרי: **וכ"ס מידי דהויא אמונס עץ.** דהא רבי אלעזר קאמר במתני' לא ישא את מוכת עץ ומיבעי למימר דאפי' במוכת עץ שלא כדרכה פסולה: **א"כ אין לך אשה ששברה לכהונה גדולה שלא נעשים מוכס עץ על ידי לרור.** של קינות בית הכסא: **אלא א"ר יורא.** משכחת לה להא דרב אליבא דרבי אלעזר דהויא בעולה ולא זונה ולא אלמנה ולא גרושה בקטנה יתומה הנישאת לבצל ובעלה שלא כדרכה ומיאה בזו דאין כאן פסול זנות ואלמנות וגירושין ואשמעינן רב דיש כאן פסול בעולה לכהן גדול: **כשרה לכהונה.** אפי' לכהן גדול מוכת עץ בעלמא היא ומאן דשרי במוכת עץ שרי בה: **למי שאינו איש.** בהמה: **שנסקילה.** אס יש עדים והתראה היכא דליכא עדים והתראה כשרה לכהונה: **בהיכלו.** שם מקום: **כופרי.** כלבים גדולים שזדנין בהן חיותי: **מאחריה.** שלא כדרכה דאי כדרכה לא גריעה ממוכת עץ: רבי לאמר חורבן הבית היה כמה דורות שהוא סוף התנאים וימינו רבן יוחנן בן זכאי חרב הבית דתנן (ר"ה דף כט:) משחרב בית המקדש התקין רבן יוחנן בן זכאי וכו': **אסני כלב.** ^(ה) שאס אמר אדם לזונה הילך טלה זה והבעלי לכלבי ומחיר זונה שהחליף זונה בטלה מותרים למוצת. ומדשרי אתנן כלב אלמא לאו זנות הוא: לא ישא. כהן גדול דכתיב בתולה:

שעת ליקוחין תהיה בתולה:

שאין

פנוי הבא על הפנויה כו' עשאה זונה. לפסל מן הכהונה (סנהדרין נא.) דלנשלת זנות קרי זונה זנות לבמה. אינה נעשית זונה בבעלת כהמה ואינה נאסרת על בעלה (סוטה כז:). **אתנן זונה.** מתן טלה באתנה (סוטה כז:). ומחיר כלב. החליף כלב בטלה (שם). **אתנן כלב.** שאס אדם אומר לזונה הילך טלה והבעלי לכלבי ומלין כלבתך אצלי (תמורה ז.) ומחיר זונה. שהחליף טלה בזונה וקנאה לשפחה באתו טלה (שם) או: היתה לו שפחה זונה והחליפה בטלה ומדקאמר אתנן כלב מותר מכלל דלאו זנות הוא, דאי זנות הוא הוה חיל עליה שם אתנן (סוטה שם).

מסורת הש"ס

(א) לקמן סא: עו. סנהדרין נא. תמורה ל. (ג) [מפחקין] (א) תמורה ל: סוטה כו: (ד) [תמורה ל. ע"ש ל: וגם בסוטה כו: (ס) [ובערוך פי' כלב קטן שזווח בילה במדברות מן כפירים].

תורה אור השלם

1. לא תביא אתנן זונה ומחיר כלב בית יי אלהיך לכל נדר כי תועבת יי אלהיך גם שניהם: דברים כג יט

גליון הש"ס

גכ' ורב דאמר ברבי איעור. עין משועת הכרע"א סי' אף דל"א:

הגהות הב"ח

(א) ישי"ד"ה אתנן כלב. י"ב וכתבת תמורה דף ל' פרש"י היך טלה זה ומלין כלבתך אצלי אלא דסוגיא דהכא ורבעה כלב כופרי כו' משמע דמיייר בבעלת כלב וכן בסוטה דף טו ע"ב: (ב) תוס' ד"ה שנים וכו' ומיהו דרמי למאן דאמר משמע וכו' ובפ' כל האסורין בלאו האי דרשא:

מוסף רש"י

פנוי הבא על הפנויה כו' עשאה זונה. לפסל מן הכהונה (סנהדרין נא.) דלנשלת זנות קרי זונה זנות לבמה. אינה נעשית זונה בבעלת כהמה ואינה נאסרת על בעלה (סוטה כז:). **אתנן זונה.** מתן טלה באתנה (סוטה כז:). ומחיר כלב. החליף כלב בטלה (שם). **אתנן כלב.** שאס אדם אומר לזונה הילך טלה והבעלי לכלבי ומלין כלבתך אצלי (תמורה ז.) ומחיר זונה. שהחליף טלה בזונה וקנאה לשפחה באתו טלה (שם) או: היתה לו שפחה זונה והחליפה בטלה ומדקאמר אתנן כלב מותר מכלל דלאו זנות הוא, דאי זנות הוא הוה חיל עליה שם אתנן (סוטה שם).